

INTERNET   
STIFTELSEN

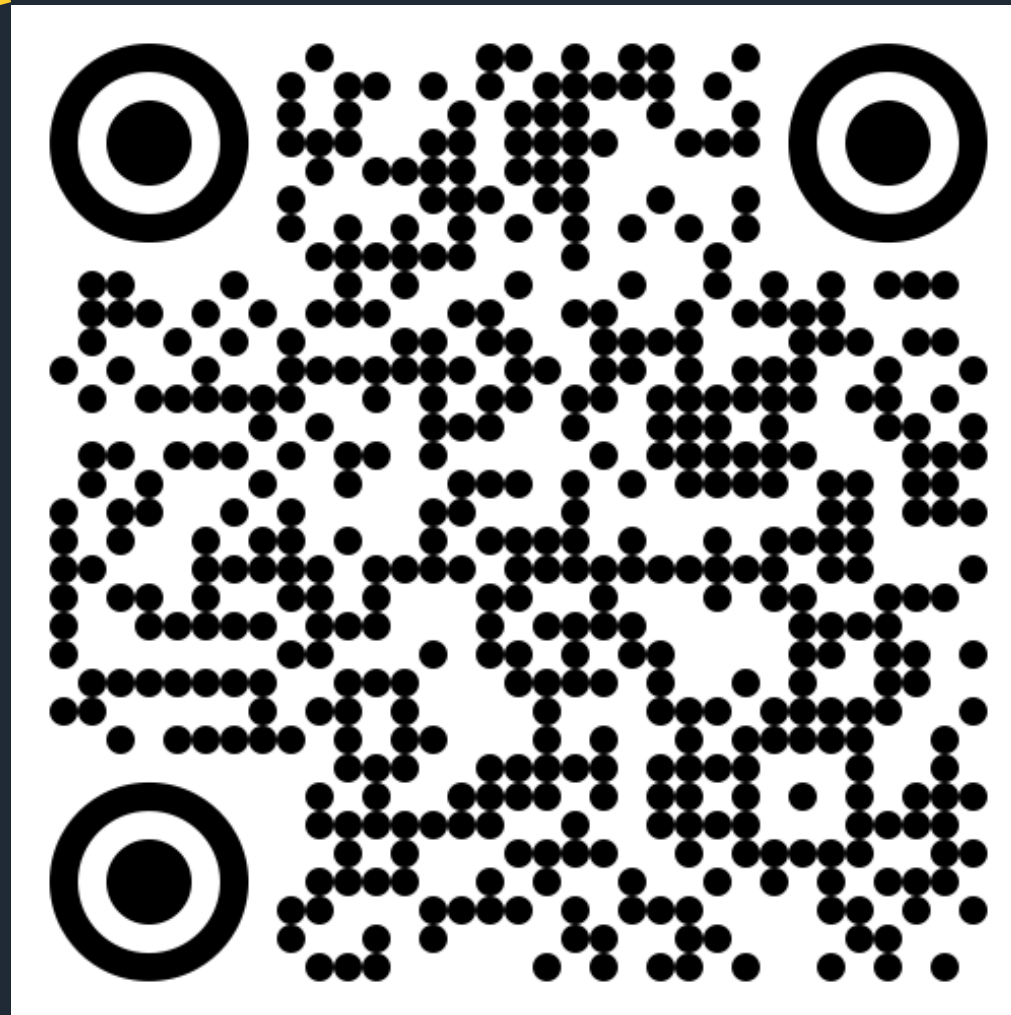
# AI, AI, AI – artificiell intelligens – hur ska du förhålla dig till detta AI?

Kristina Alexanderson SETT-dagarna 2024-04-16

# Bli prenumerant!

Få alla nyheter först:

- bli prenumerant på Digitala lektioners nyhetsbrev.
- få tips om hur du kan arbeta med digital kompetens
- få information om events och annat som vi gör på Internetstiftelsen för skolan.



Prenumera på Digitala lektioners nyhetsbrev

# Kristina Alexanderson projektledare på Internetstiftelsen

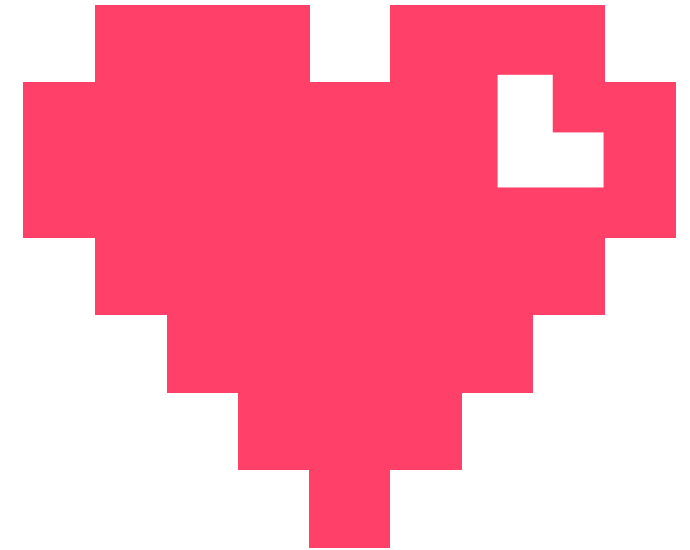


# Vilka är Internetstiftelsen?

Internetstiftelsen är en oberoende, affärsdriven och allmännyttig organisation. Vi verkar för ett internet som bidrar positivt till människan och samhället.

Alla adresser som slutar på **.se** eller **.nu** hanteras av oss.

Intäkterna finansierar satsningar som gör att människor kan använda internet på bästa sätt, och stimulerar kunskapsdelning och innovation med inriktning på internet.



# AI – var står vi?

# AI och svenskarna

3 av 10 svenskar har använt något AI-verktyg det senaste året. Det mest använda verktyget är ChatGPT.

I åldern 18–34 år svarar 60 procent att de använt AI-verktyg

tjänster som använder artificiell intelligens?

Vet ej: 5%

Ja: 29%

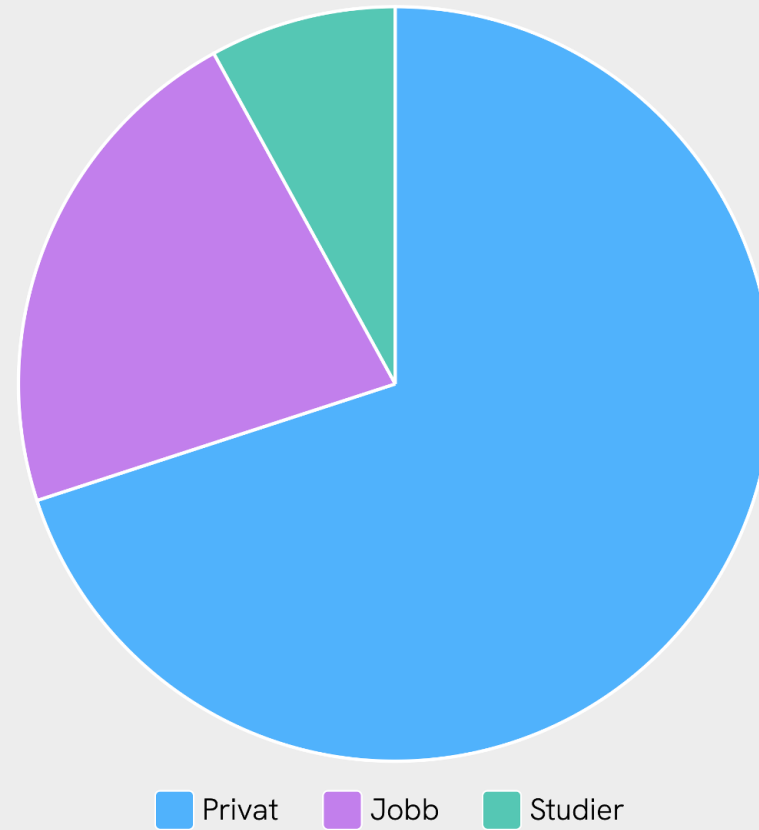
66%

Ja Nej Vet ej

Fråga: I vilket eller vilka sammanhang har du främst använt AI-verktyg?

### Har använt ett AI-verktyg

Diagram AI3a, Bas: Har använt ett AI-verktyg 18+ år, År 2023



svenskarnaochinternet.se CC0



# Hur många använder ChatGPT?

25 procent av svenskarna har använt ChatGPT och 63 procent har hört talas om det.

- 25% av svenskarna har använt ChatGPT.
- 3% av svenskarna har använt DALL-E.
- 2% av svenskarna har använt Midjourney.
- 2% av svenskarna har använt andra AI-verktyg, till exempel Stable Diffusion eller My AI.



**Att skapa liv  
– är AI en effekt av det?**



# Att skapa liv

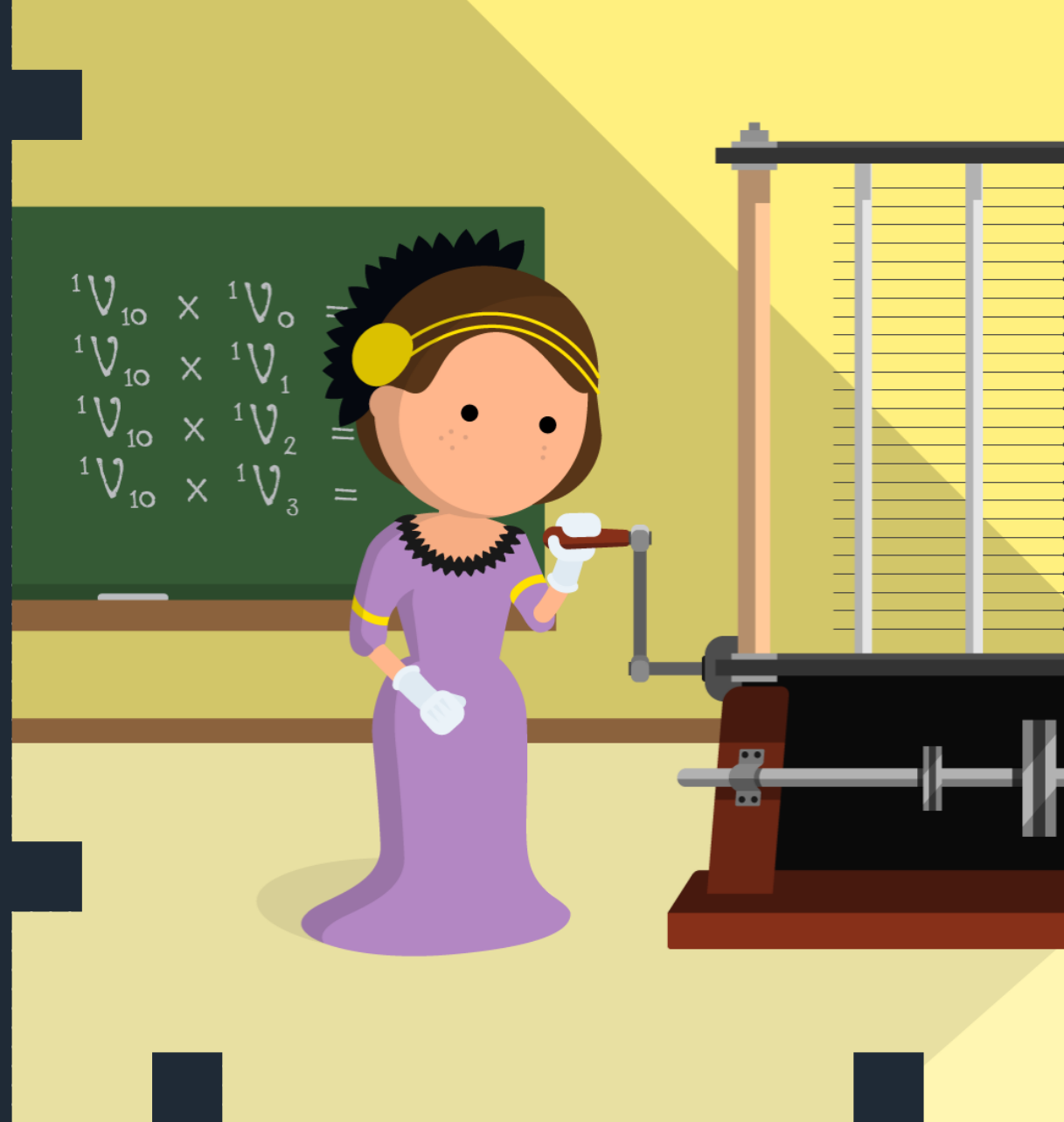
Antikens myter: Heifaistos

1818 Frankenstein Mary

Shelly

# Den analytiska maskinen

1840 Ada Lovelace



# Robot

# Robotlagarna

Isaac Asimov

# Robotlagarna

***0. En robot får inte genom handling, eller underlåtelse att handla, orsaka att mänskligheten skadas.***

Isaac Asimov

# Robotlagarna

***1. En robot får aldrig skada en människa eller, genom att inte ingripa, tillåta att en människa kommer till skada.***

Isaac Asimov

# Robotlagarna

**2. En robot måste lyda order från människor, förutom om sådana order kommer i konflikt med första lagen.**

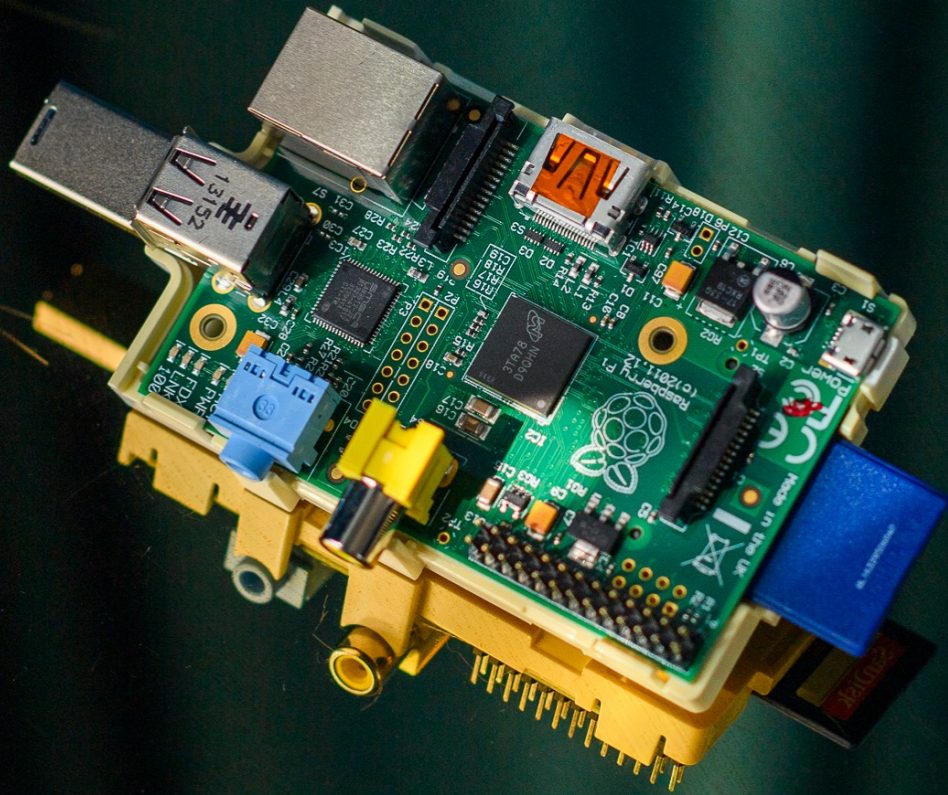
Isaac Asimov



# Robotlagarna

**3. En robot måste skydda sin egen existens, såvida detta inte kommer i konflikt med första eller andra lagen.**

Isaac Asimov



“kan maskiner  
tänka?”

1950 Alan Turing

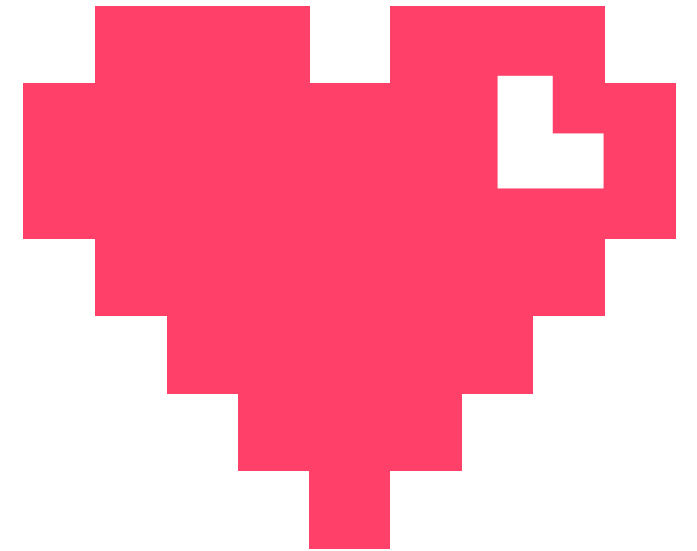
# Artificiell intelligens

1956 John McCarthy



**Tekniken – är osynlig (kanske magi)**

# barnen och AI



# 99 procent barnen använder sociala medier

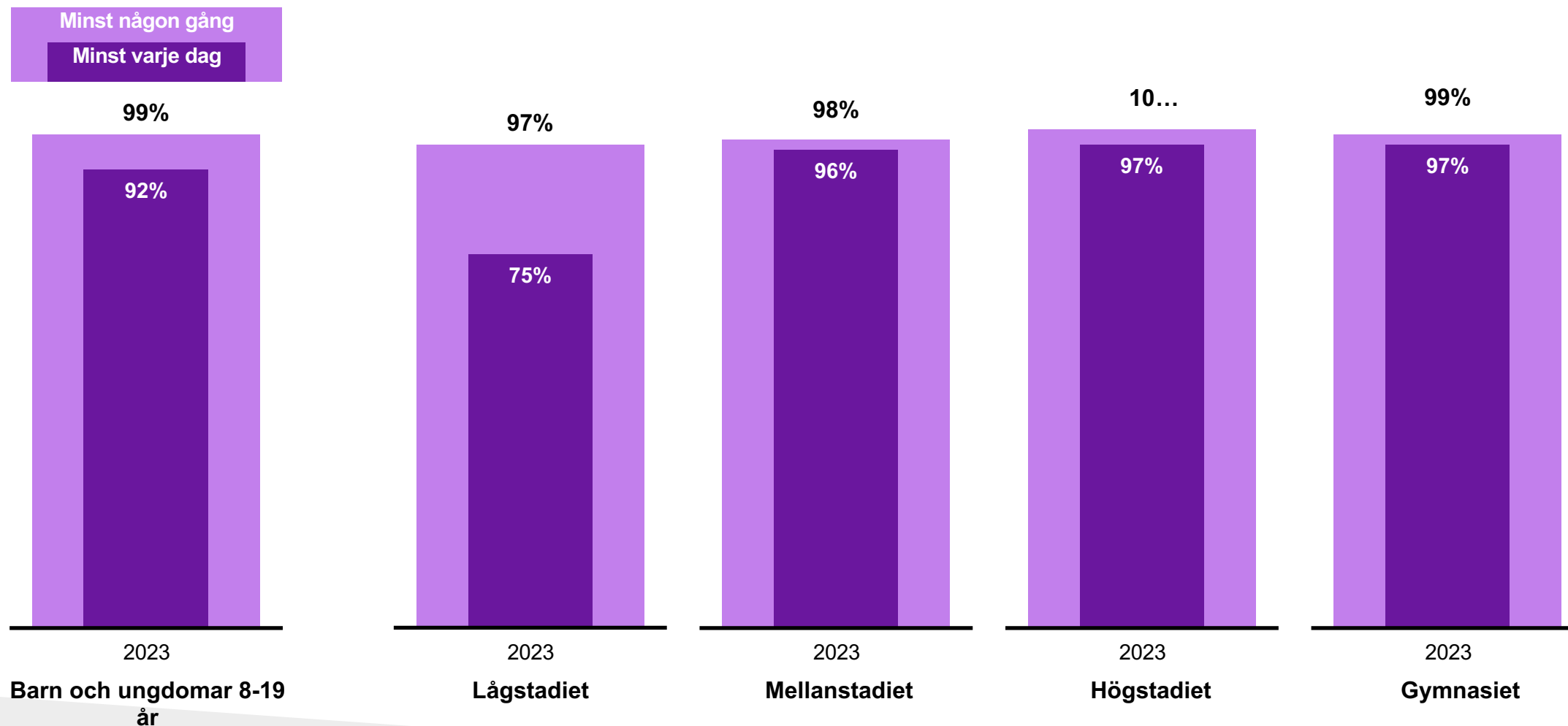
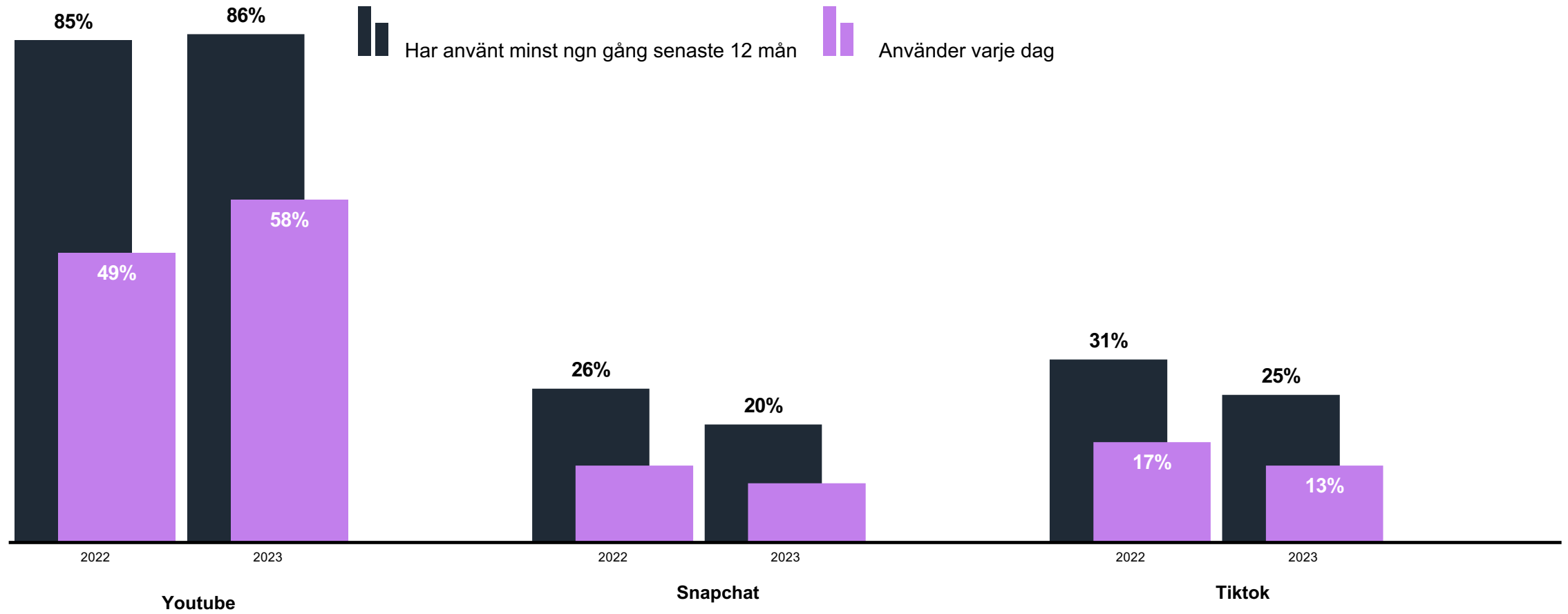
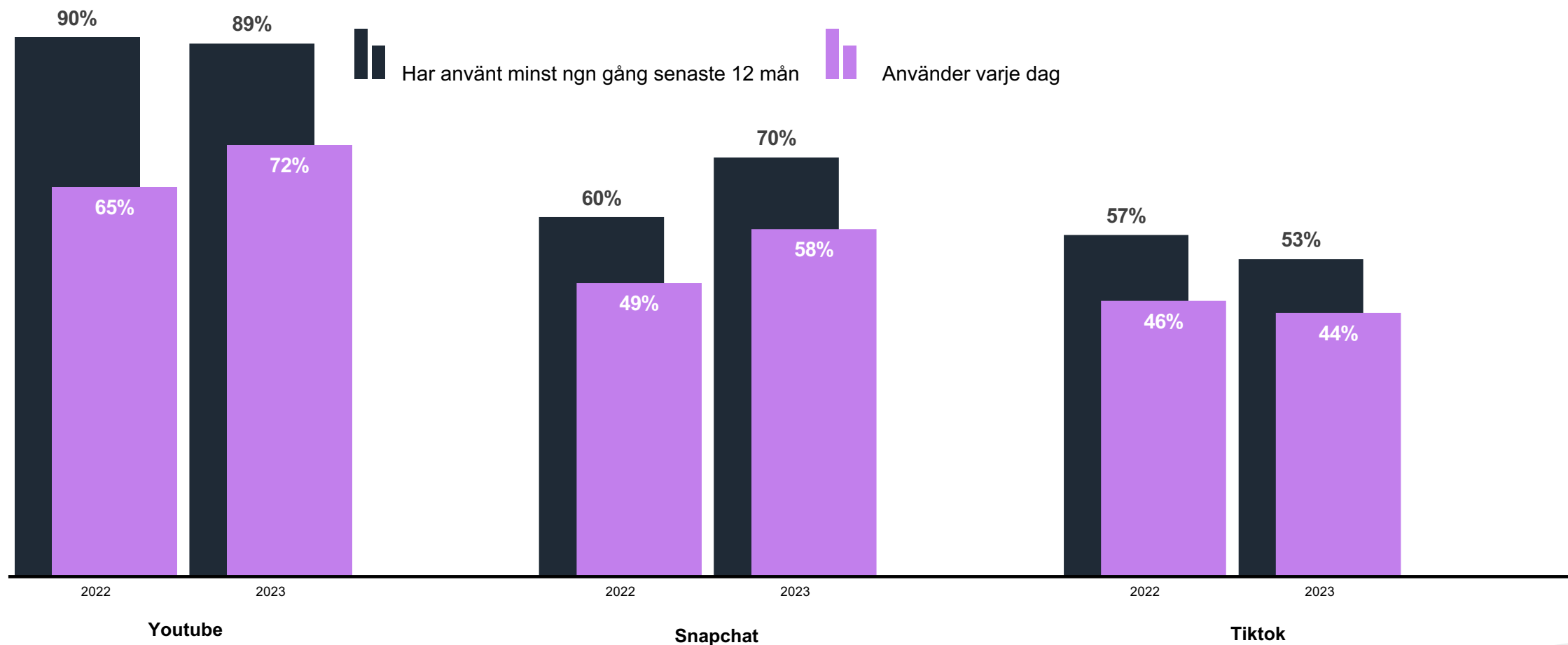


Diagram 9.19, Bas: Barn och ungdomar 8–19 år, Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna?

# På lågstadiet använder 10% av eleverna sociala medier med en AI-assistent



# Bland elever på mellanstadiet är det över hälften som använder sociala medier med AI-assistent





# På högstadiet använder tre av fyra elever sociala medier med en AI

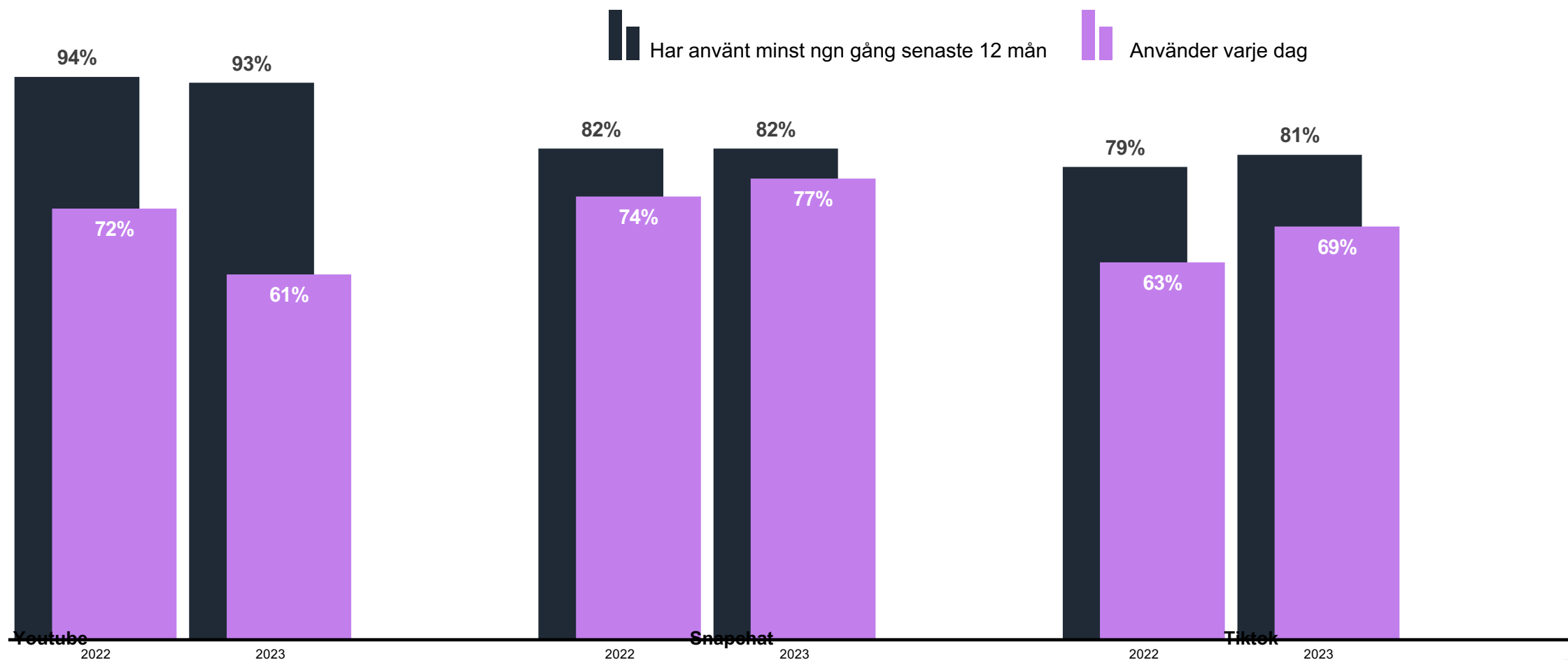
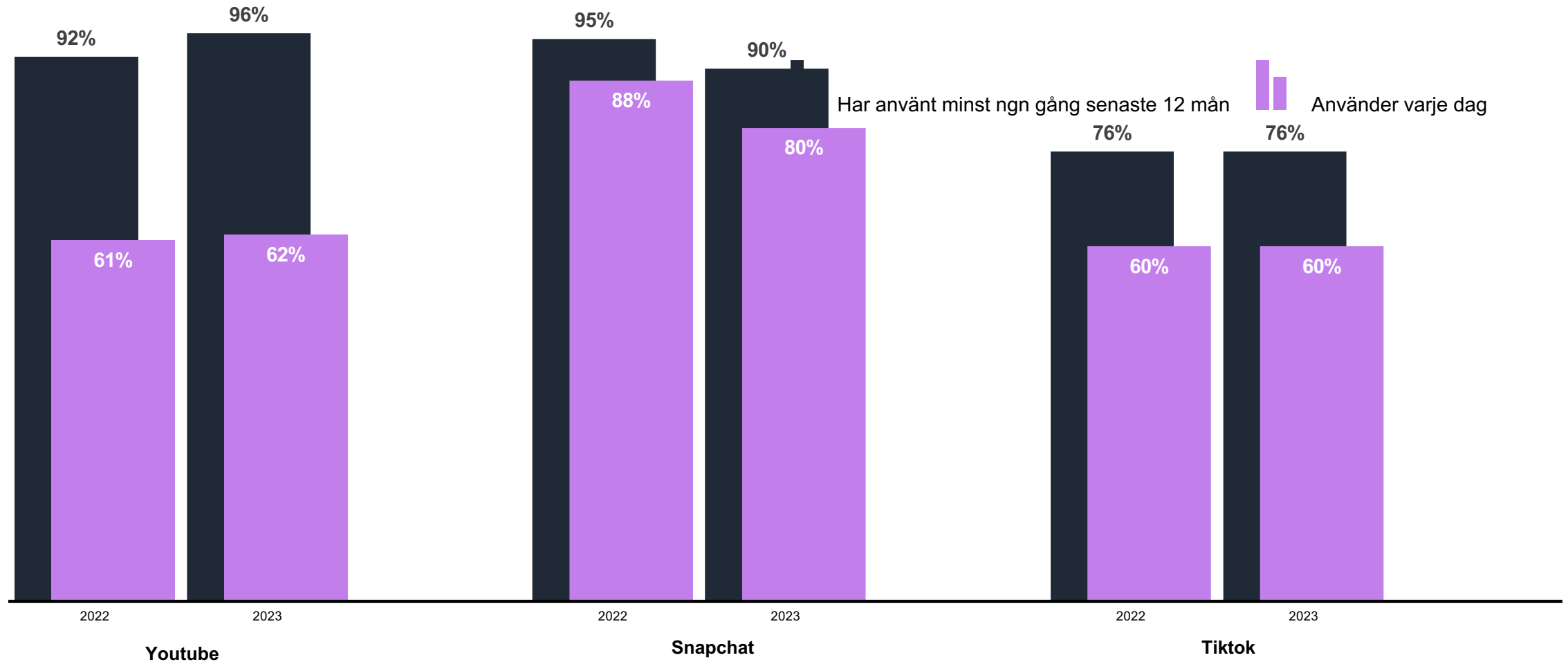


Diagram 9.20c, Bas: Barn och ungdomar 8–19 år, Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna? \* Be Real och Yubo mättes ej under 2022

# Fyra av fem av gymnasieungdomar använder sociala medier med AI-assistent



# Tekniken – förenklar

**AI finns redan i vardagen  
– förenklar**

# AI – inget nytt

# Google och utbildning: Ett konkret exempel



Search the web using Google!

Google Search

I'm feeling lucky

Special Searches  
[Stanford Search](#)  
[Linux Search](#)

[Help!](#)  
[About Google!](#)  
[Company Info](#)  
[Google! Logos](#)

Get Google!  
updates monthly:

your e-mail

Subscribe

[Archive](#)

Copyright ©1998 Google Inc.

1998






# Sökning: kräver kunskap

**att fundera kring**

# Vad styr vår sökresultat?

# Google

var ligger lisebergs badhus  

- var ligger lisebergs badhus - Google Search
- var ligger oceana i göteborg
- var ligger
- var ligger mount everest
- var ligger dubai
- var ligger palestina
-  var ligger landet där man böjer bananerna  
Vart Ligger Landet Där Man Böjer Bananerna — Låt av Morgan Milacki
- var ligger auschwitz
- var ligger jerusalem
- var ligger stockholm

# Jag eller maskininlärning?



Sök

Jag har tur!

AI





# Regelstyrd AI



1996

Joel Benjamin playing a practice game with Deep Blue

# Vad hände i november 2022




Foto: AP

SPEL

## ▶ 13-åring slog Tetris – endast AI har lyckats tidigare

0:33 min [Min sida](#) [Dela](#)

Publicerat igår kl 17.00

- För första gången sedan spelklassikern Tetris släpptes 1989 har en spelare slagit spelet.
- 13-åriga Will Gibson spelade så långt att sessionen nått sin slutpunkt - en bedrift endast AI anses har lyckats med tidigare, rapporterar New York Times.

Kulturnytt  
[kulturnytt@sverigesradio.se](mailto:kulturnytt@sverigesradio.se)

# 2024

AI är **kunstig intelligens** eller KI i vårt  
grannland Norge

AI – att datorer programmeras för att få en förmåga att uppvisa människoliknande drag: som att lära och resonera – kanske skapa

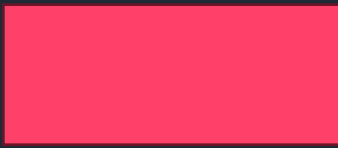
Hur bra AI: är beror på hur  
bra "modellen" är...

Chat-gpt bygger  
på sannolikheter



Äpplen och päron är ...



Äpplen och  är ... frukt

 och päron är ... frukt

**ChatGPT bygger på en språkmodell som  
skapar människolik text**

# Hur bra beror på...

# Modellen

# Människan

# Den som programmerar



# Den som promtar

# AI är bra på vad?

# Möjligheterna med AI

# textmaskiner

**Inte uppslagsverk**

**Kan hjälpa till att generera idéer**

**Vi kan låta dem fatta beslut på  
historisk data**

vem som kommer lyckas ...





# Historiska värderingar?

5704



**Men AI kan inte lösa problem  
som vi inte "ser eller förstår"**

# Frågor att fundera kring

# Vad vet vi om träningsdatan?

# Vad vet vi om AI-modellen?

# Transparens?



# Hur synliggör vi det i skolan?

# Möjligheterna med AI

**skapande?**

# Vad blir skapande?

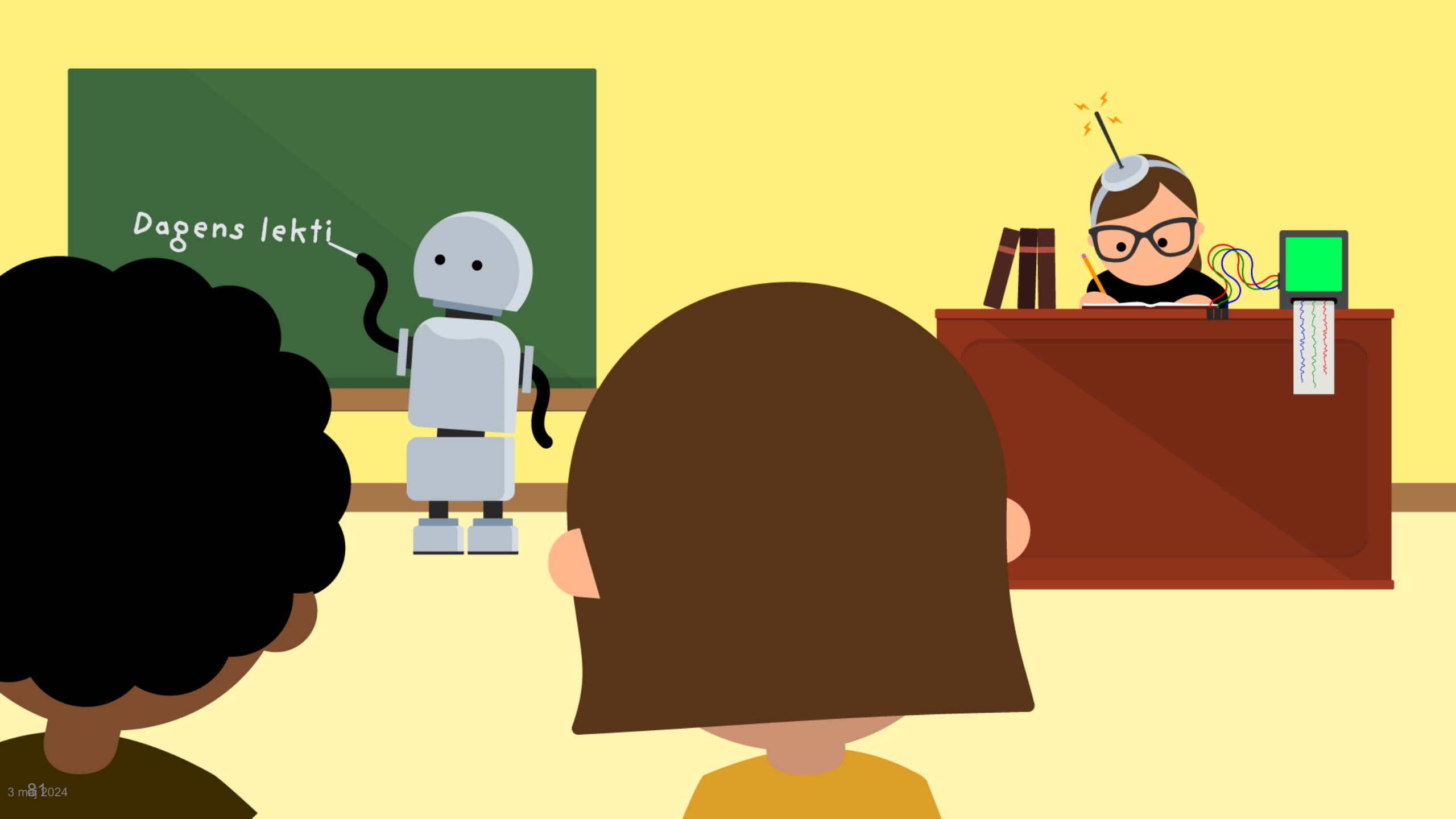




# Vad är lärande?

# Vad blir lärande?





Dagens lekti

# Vad behöver vi kunna?

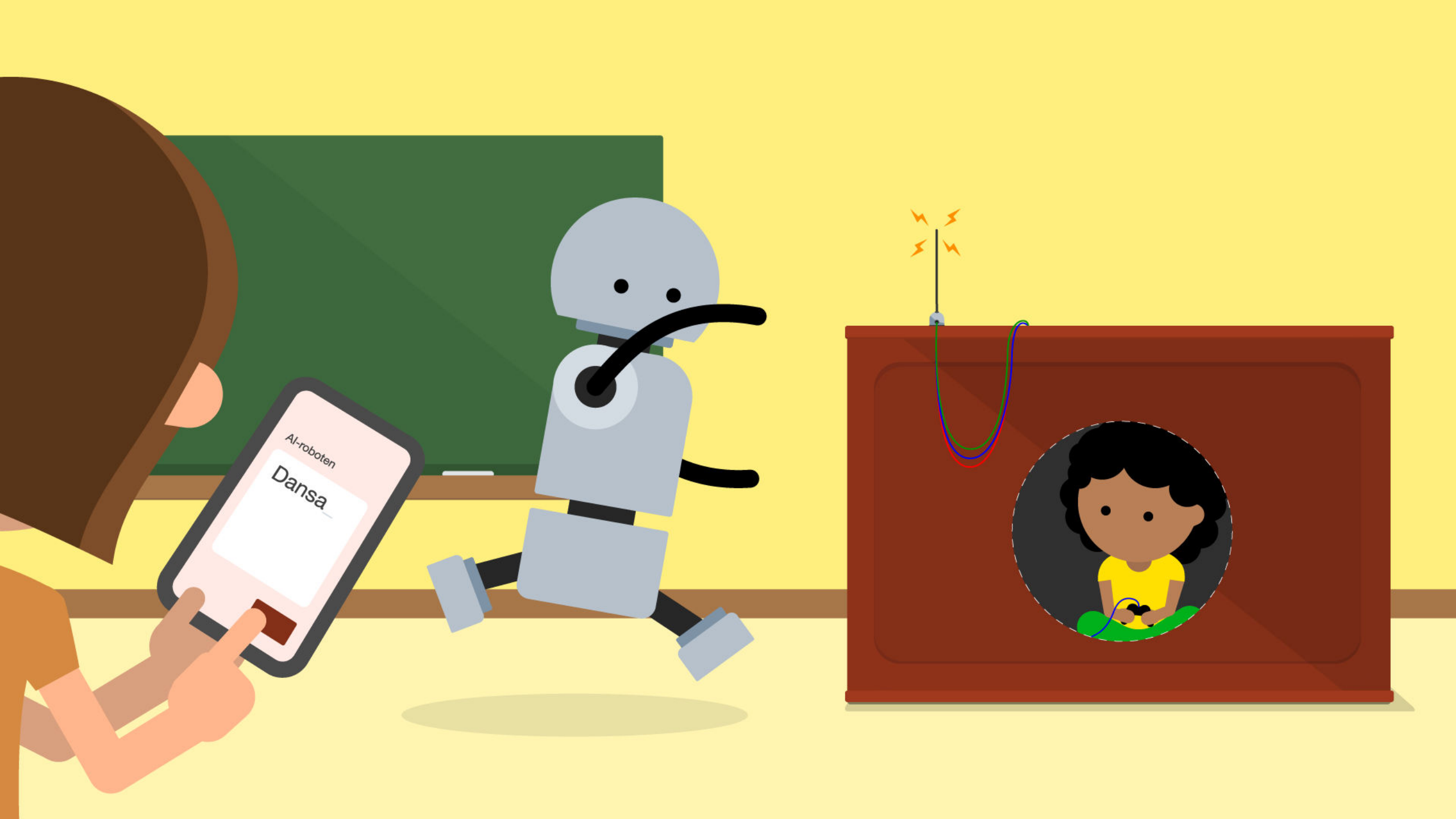
# Vad är AI



# Vad behöver vi förstå?

# Hur fungerar AI?





AI-roboten

Dansa

# När fungerar AI?





AI-chatten

Gör svenska lektion  
för årskurs 5 \_

Lektion  
svenska



# Vikten av kritiskt tänkande

# Vikten av kunskap

# FUSK

# Hjälpmedel



# Digitala lektioner



# Lektioner åk f-3

Syfte att få syn på digitaliseringen, ”smarta” verktyg, skapa ett språk kring vardagen

- Diggar du digitalt?
- Artig AI, duktiga drönare och tjusiga chattbots
- Din digitala vardag



# Lektioner 4-6

Syfte: att förstå tekniken och vad den kan och inte kan göra.

- Hur fungerar en dator?
- Hur fungerar AI?
- Vad kan AI göra?



ÅK 4-6

## Hur fungerar AI?

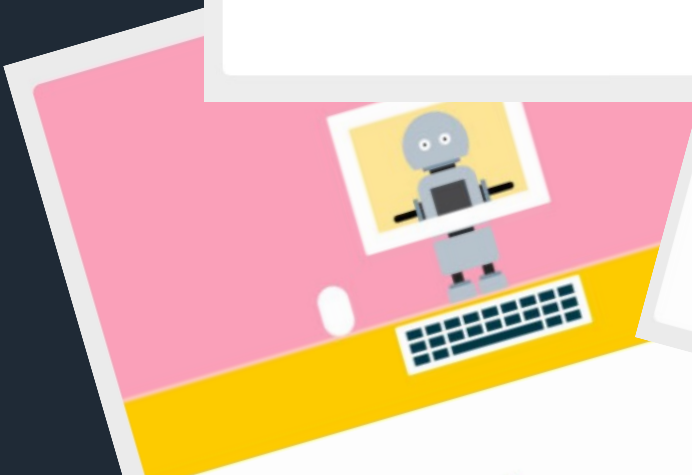
En lektion för att ge en överblick över digital teknik styrs och skapas.



ÅK 4-6

## Hur fungerar en dator?

Lektionen handlar om att förstå att datorer styrs av program.

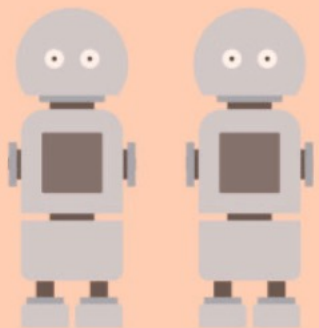


ÅK 4-6

## Vad kan AI göra?

Lektionen handlar om hur vi använder artificiell intelligens på olika sätt i vardagen.





ÅK 7-9

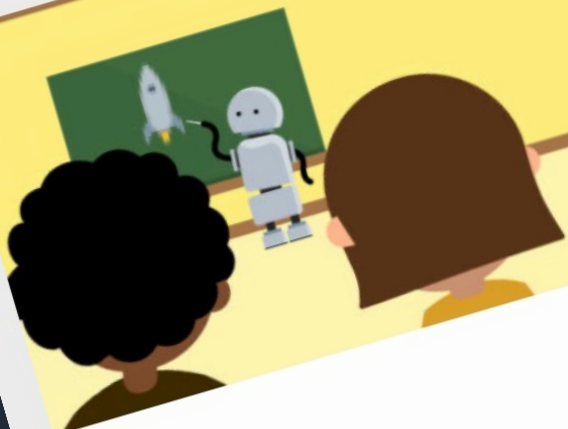
## Etik och AI

Lektionen handlar om etik och AI-teknik.



## AI får fel data

Lektionen handlar om fel som kan uppstå om AI får missvisande data och konsekvenser.



ÅK 7-9

## Bilder och AI

Lektionen handlar om hur vi använder artificiell intelligens, AI, på olika sätt i vardagen.

# Lektioner 7-9


Syfte att problematisera tekniken: etiska aspekter, bilder, källor, källkritik, fusk och hjälpmedel.

- Etik och AI
- När AI får fel data
- Bilder och AI
- Skola – AI
- Yrkesvärlden och AI

# Och så lite till



ÅK 7-9  
**Skola överallt - AI i skolan**  
Syftet med lektionen är att synliggöra AI i vardagen.



ÅK 7-9  
**Skola överallt - AI i yrkeslivet**  
Syftet med lektionen är att prata om hur AI kan påverka yrkeslivet.

# Digitala lektioners podd



**Digitala lektioner**  
INTERNETSTIFTELSEN

Lektioner i digital kompetens

Fortbildning Podd Om Sök lektioner 🔍 Lyssna 🔊 Meny ☰

Hem > Digitala lektioners podd > Varför behöver lärare och elever veta mer om AI?

19:52 MINUTER | 3 OKTOBER, 2023

## ▶ Varför behöver lärare och elever veta mer om AI?

Kristina Alexanderson möter Linda Mannila som forskar om digitalisering, utbildning och samhällsutveckling på Linköpings universitet. De pratar om artificiell intelligens och vad du som lärare behöver förstå kring tekniken.

↓ [Ladda ner](#) | **Lyssna:** [Apple](#) [Spotify](#) [Libsyn](#)



Linda Mannila  
Forskare

DIGITALA LEKTIONER  
MED KRISTINA ALEXANDERSON

INTERNETSTIFTELSEN

Frågan är inte om AI-verktyg ska användas i skolan eller inte, enligt Linda Mannila. Tekniker och digitala verktyg som används i samhället går inte att stänga ute från skolan och undervisningen. Att förstå och kunna använda tekniken handlar snarare om digital

# För lärare: AI-kurs

Internetkunskap.se

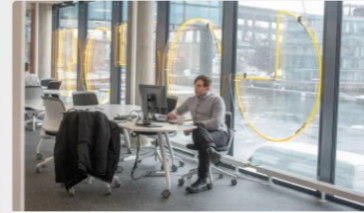
- folkbildande satsning kring Digital kompetens

## Artiklar



### Vad är AI för något?

Vad är AI för något och hur fungerar tekniken? Är datorn verkligen intelligent på riktigt? Här får du lära dig grunderna om artificiell intelligens.



### AI är redan vardag

AI används inom allt från sjukvården till reklam, och allt fler myndigheter, företag och organisationer har börjat titta på hur AI kan effektivisera arbetet.



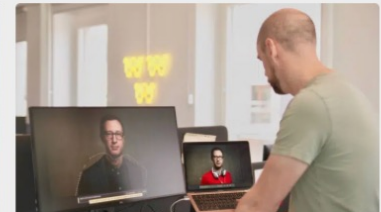
### Vilka risker finns det med AI?

AI är lockande eftersom det är väldigt användbart. Men det finns också risker förknippade med att ge AI-verktyg alltmer makt över beslut som kan påverka människor.



### kan ta nätbedrägerier till en ny nivå

Bedrägerier och bluffar på internet är tyvärr inget nytt, men med hjälp av AI-verktyg har bedragarna fått nya vapen att använda. Hur kan man egentligen skydda sig från AI-bedrägerier?



### Så påverkar AI källkritiken på nätet

Källkritik handlar om att avgöra vad som är trovärdigt och att kunna ifrågasätta information. Med generativ AI riskerar internet att översvämmas av falsk information. Hur påverkar AI trovärdigheten hos nyhetsredaktioner och på sociala medier?



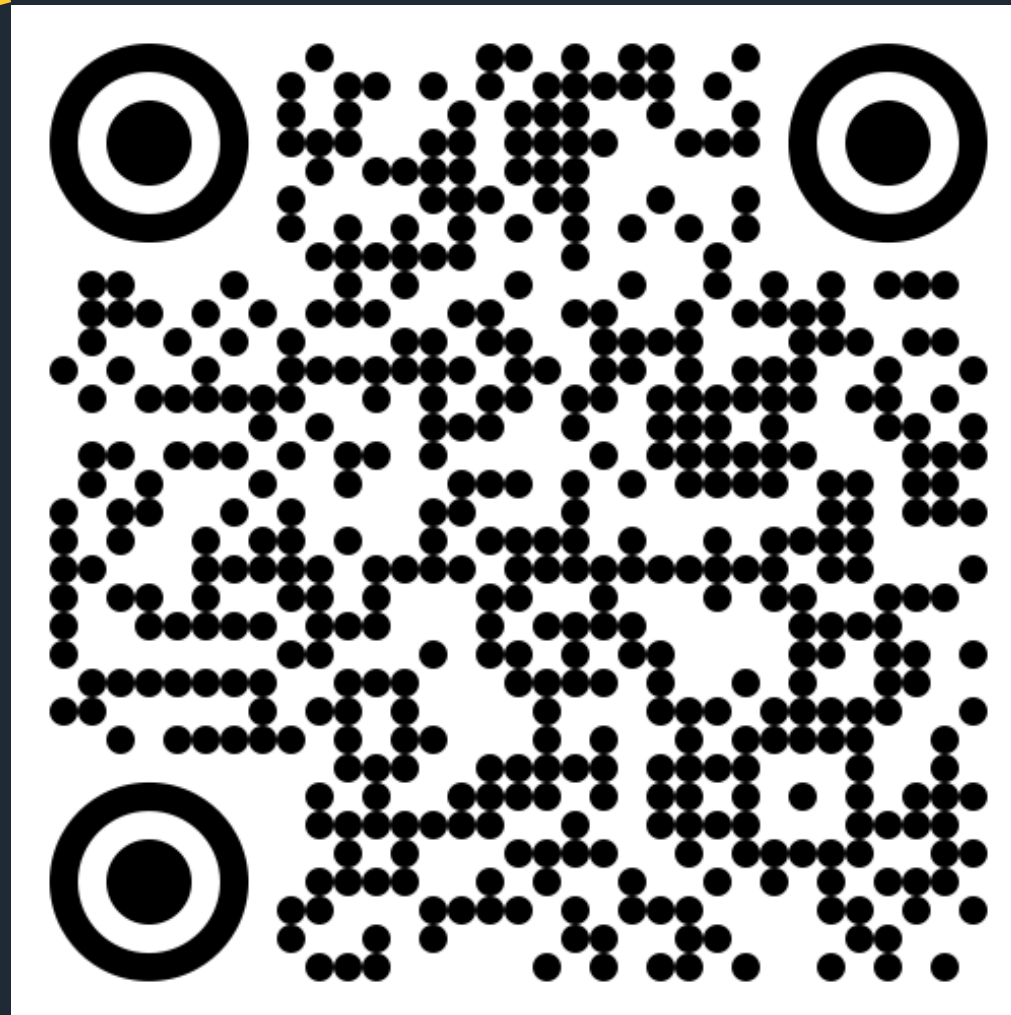
### Vad gör AI med din data?

Den nya AI-tekniken baseras på maskininläring som behöver enorma mängder data för att tränas upp. En stor del av den data kommer från nätet, och mycket av den är personlig.

# Få alla nyheter först!

Bli prenumerant på Digitala lektioners nyhetsbrev.

- få reda på när vi släpper nya lektioner!
- få tips om hur du kan arbeta med digital kompetens
- få information om events och annat som vi gör på Internetstiftelsen för skolan.



Prenumera på Digitala lektioners nyhetsbrev



Tack!

UsRobotics®

Sportster®  
28,800 FAX MODEM  
with V.34 and V.32 bis

OFF ON

CD RD SD TB CS ARD/FAX